

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 55/2022-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ] proti postupu Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tp 73/2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 22. novembra 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na prerokovanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tp 73/2020 (ďalej aj „napadnuté konanie“). Súčasne navrhuje, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať v napadnutom konaní v časti rozhodovania o odmene a náhrade trov obhajoby bez zbytočných prietáhov a priznal mu finančné zadosťučinenie v sume 300 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol opatrením okresného súdu z 27. júla 2020 ustanovený ako obhajca obvinenému [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „obvinený“), v trestnej veci prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 a ods. 3 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov. Po ukončení obhajoby podal sťažovateľ okresnému súdu 29. marca 2021 návrh na priznanie odmeny za obhajobu v zmysle § 553 ods. 2 a 3 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“), ktorý zasielal k sp. zn. 3 Tp 73/2020. Z dôvodu, že okresný súd o návrhu

sťažovateľa v zákonom stanovenej lehote nerozhodol, doručil sťažovateľ 22. júna 2021 okresnému súdu žiadosť, aby o jeho návrhu rozhodol. Dňa 21. júla 2021 doručil okresnému súdu opakovanú žiadosť.

3. Keďže okresný súd o jeho návrhu nerozhodol ani na základe opakovaných žiadostí, sťažovateľ podal 16. septembra 2021 sťažnosť pre nečinnosť okresného súdu v napadnutom konaní. Podpredseda okresného súdu v prípise z 28. septembra 2021 uviedol, že návrh považuje za neúplný, a vyzval sťažovateľa na predloženie podrobného vyúčtovania výšky trov konania.

4. Následne podal sťažovateľ 4. októbra 2021 prostredníctvom okresného súdu sťažnosť Krajskému súdu v Bratislave pre nečinnosť okresného súdu v napadnutom konaní a určenie lehoty na uskutočnenie namietaného úkonu okresným súdom. O spôsobe vybavenia jeho sťažnosti nebol sťažovateľ ku dňu podania ústavnej sťažnosti upovedomený.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. V ústavnej sťažnosti sťažovateľ uviedol, že okresný súd o jeho návrhu nerozhodol ani po 8 mesiacoch od jeho podania. Poukázal na § 553 ods. 3 Trestného poriadku, v zmysle ktorého je orgán činný v trestnom konaní alebo súd povinný o návrhu obhajcu na odmenu rozhodnúť v lehote do 30 dní od jeho podania. Nečinnosťou okresného súdu a nerešpektovaním zákonnej lehoty stanovenej Trestným poriadkom tak došlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

7. Predmetom ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa o porušení jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ku ktorému malo dôjsť postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tp 73/2020 (vyplýva to z celého textu ústavnej sťažnosti, označeného dôkazu, ako aj návrhu na rozhodnutie vo veci samej).

8. Z hľadiska predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti sťažovateľa považuje ústavný súd za potrebné zdôrazniť, že podľa § 45 zákona o ústavnom súde je viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 tohto zákona neustanovuje inak. Viazanosť ústavného súdu

návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom, teda tou časťou ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha, čím zároveň vymedzí predmet a rozsah konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej ústavnej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv. Ústavný súd výslovne zdôrazňuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené zvoleným advokátom (IV. ÚS 287/2011, II. ÚS 644/2014, II. ÚS 660/2016) alebo, ako to je v tomto prípade, ak sám sťažovateľ je osobou znalou práva (advokátom).

9. Na žiadosť ústavného súdu o zapožičanie predmetného spisu podpredseda okresného súdu prípisom zo 16. decembra 2021 zaslal okrem požadovaného spisu aj vyjadrenie vyššieho súdneho úradníka. Zo zapožičaného spisu a uvedeného vyjadrenia vyplýva, že obsahom spisu vedeného okresným súdom pod sp. zn. 3 Tp 73/2020 je uznesenie vyšetrovateľa o vznesení obvinenia obvinenému z 13. novembra 2019, upozornenie vyšetrovateľa na povinnú obhajobu z 10. júla 2020, žiadosť vyšetrovateľa na ustanovenie obhajcu obvinenému z 27. júla 2020 a samotné opatrenie okresného súdu o ustanovení obhajcu z 27. júla 2020.

V trestnej veci obvineného bola 4. decembra 2020 prokurátorom podaná obžaloba a ustanovenie obhajcu, ktorým bol sťažovateľ, bolo opatrením okresného súdu č. k. 8 T 61/2020 z 20. januára 2021 zrušené. Konanie proti obvinenému bolo teda (v inom jeho štádiu) ďalej vedené pod sp. zn. 8 T 61/2020 už v konaní pred okresným súdom, pričom v tomto konaní bol obvinenému rovnako ustanovený ako obhajca sťažovateľ. Spis vedený okresným súdom pod sp. zn. 3 Tp 73/2020 bol ako spis z prípravného konania uložený v archíve.

Po podaní ústavnej sťažnosti bol návrh sťažovateľa postúpený do konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 8 T 61/2020. Uznesením č. k. 8 T 61/2020 z 15. decembra 2021 okresný súd rozhodol o návrhu sťažovateľa, priznal mu odmenu a náhradu hotových výdavkov v sume 645,37 eur za obhajobu obvineného.

10. V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (napr. I. ÚS 12/01, I. ÚS 124/03, I. ÚS 98/04).

11. Vo vzťahu k námietke sťažovateľa, že v čase podania ústavnej sťažnosti okresný súd o jeho návrhu nerozhodol, ústavný súd poznamenáva, že to bolo predovšetkým z dôvodu, že sťažovateľ si svoj nárok uplatnil na vecne nepríslušnom orgáne, ktorým bol/mal byť orgán činný v trestnom konaní, a nie okresný súd, keďže k ukončeniu jeho zastupovania došlo v prípravnom konaní, a nie

konaní pred všeobecným súdom. Táto skutočnosť explicitne vyplýva zo zákonnej dikcie § 553 ods. 3 Trestného poriadku („rozhodne na návrh obhajcu orgán činný v trestnom konaní alebo súd po ukončení zastupovania“). Alternatíva orgánu príslušného na rozhodnutie tu nie je daná na výber obhajcu, ale závisí od časového momentu ukončenia zastupovania. Ak došlo k ukončeniu zastupovania obhajcom v čase, keď sa vec nachádzala v prípravnom konaní, mal si sťažovateľ uplatniť svoj nárok na náhradu trov obhajoby na orgáne prípravného konania (obdobne IV. ÚS 63/2020, IV. ÚS 574/2020, III. ÚS 172/2021). Sťažovateľ si tak svoj nárok uplatnil na vecne nepríslušnom orgáne, v dôsledku čoho tak medzi postupom okresného súdu v napadnutom konaní a porušením ním označených práv nie je vecná/príčinná súvislosť.

12. Vzhľadom na uvedené skutočnosti neprichádza teda do úvahy, aby ústavný súd napadnutý postup okresného súdu mohol po prijatí návrhu na ďalšie konanie kvalifikovať ako porušenie označených práv sťažovateľa, a preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

13. Nad rámec uvedeného ústavný súd uvádza, že sťažovateľ mohol (a mal) disponovať vedomosťou, že predmetom napadnutého konania bolo len ustanovenie sťažovateľa za obhajcu obvinenému v čase, keď bolo toto trestné konanie v štádiu prípravného konania. Na nejasnosti v jeho návrhu bol upozornený aj v prípise podpredsedu okresného súdu z 28. septembra 2021, na čo však sťažovateľ priamo nereagoval. V konečnom dôsledku okresný súd aj na základe následnej aktivity sťažovateľa rozhodol o jeho návrhu pôvodne zaslanom nepríslušnému orgánu uznesením č. k. 8 T 61/2020 z 15. decembra 2021.

14. Pretože ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. februára 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu